

УДК 339.543

Леоненко Т.Є.

д-р юрид. наук, проф. ЗНТУ

ДО ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ МИТНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

Світові тенденції розвитку міжнародної торгівлі зумовлюють необхідність зміцнення економічної безпеки держави під час забезпечення вільної торгівлі та правомірності зовнішньоекономічної діяльності. Основою забезпечення зовнішньоторговельного та митного складників економічної безпеки будь-якої держави є створення дієвої системи запобігання та протидії митним правопорушенням.

Це дасть змогу отримати додаткові кошти для наповнення державного бюджету, вивести вітчизняного товаровиробника на міжнародний рівень, захистити його конкурентоспроможність, зменшити рівень корупції в різних сферах підприємницької діяльності та в системі органів Державної фіскальної служби України [1]. Разом із тим слід зауважити, що поряд зі змінами в законодавстві України існує низка факторів, що протягом останнього часу стримують розвиток вітчизняної митної справи, а отже, пригальмовують вирішення проблеми попередження митних правопорушень. До таких факторів належать: відсутність прогресу в частині вдосконалення митної ІТ-системи; неналежна модернізація системи управління ризиками; недосконалість вітчизняних підходів до оцінки митної вартості товарів; відсутність комплексних стандартів оснащення і технічного забезпечення діяльності митних органів ДФС; недосконалий механізм координації та комунікації між різними органами виконавчої влади у правоохоронній, контролюючій сферах, а також у сферах сприяння міжнародній торгівлі та охорони державного кордону; нечіткість регламентування часу та місця виконання обов'язків контролюючими органами; недостатня увага міжнародному співробітництву з прикордонними митницями і постами для

попередження незаконного переміщення товарів, людей, зброї, наркотичних та інших засобів міжнародними організованими злочинними угрупованнями [2].

Протиправна діяльність у митній справі, безумовно, займає особливе місце в системі протиправної поведінки, загрожує не тільки національній, але й міжнародній безпеці незалежно від того, скоєні ці діяння транснаціональними організованими злочинними угрупованнями або однією фізичною особою, резидентом чи нерезидентом нашої країни тощо.

Митні злочини залишаються діяннями, визнаними світовим суспільством як ті, що «становлять загрозу економічним, соціальним та фінансовим інтересам держав та законним інтересам торгівлі» [3]. Митні правопорушення, пов'язані з переміщенням товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, характеризуються високим ступенем організованості, технічного оснащення, регіональними і міжнародними зв'язками.

Конструюючи різні форми девіації, в тому числі митні правопорушення, суспільство й держава зобов'язані визначати також форми й методи впливу на девіантів, розробляти програми з протидії митним правопорушенням, формувати грамотну політику щодо них, а також стратегію і тактику громадського контролю над девіантністю.

Ядром і водночас нормативним підґрунтям української кримінально-правової політики є законотворча і правозастосовна діяльність держави щодо створення та реалізації кримінально-правових норм, що регламентують боротьбу зі злочинністю за допомогою залучення до кримінальної відповідальності застосування кримінального покарання. Ця діяльність отримала назву кримінально-правової політики держави. На жаль, щодо протидії митним правопорушенням, кримінально-правова політика України виглядає не переконливо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Капітанець С.В. Запобігання та протидія митним правопорушенням: аналіз закордонного досвіду // С.В. Капітанець. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/26-1-2017/13.pdf>.
2. Концепція реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://apitu.wordpress.com/2017/04/18/concept/>
3. Міжнародна конвенція про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства від 09.06.1977 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_926.